

A Szépművészeti Múzeum szoborosztálya.

Egy ízben már foglalkoztunk e helyütt Szépművészeti Múzeumunk szobrászati osztályával. Felszólaltunk a szoborosztály terméinek megnyitása érdekében. Felszólaltunk nem valami kiskörű érdeklődő csoportnak, hanem mindazoknak érdekében, kiknek számára a Szépművészeti Múzeum hatalmas palotája épült. Maholnap tiz esztendeje, hogy a közönség is betehette lábát a fényes épületbe s hogy a múzeum kincseinek nagyobbik része — a festmények osztálya — a közzé lett. Csak a szobrok osztálya nem akar még megnyitni.

A Képzőművészek Egyesületének egyik utóbbi ülésén szintén szóba került a szoborosztály ügye. A művészek keservesen kifakadtak a szoborosztály hozzáférhetetlensége miatt. Művészeink természetesen az első sorban érdekeltek. Ők — a szobrászok — érzik legjobban a szobormúzeum hiányát. Régen érezhetik, mert hiszen az a néhány és nem is igen megközelíthetően felállított gipszöntvény, mely régebben a Nemzeti Múzeum régiségtárában az egész ókori szobrászművészetet képviselte, csak igen hiányos tanulságokkal szolgálhatott. Ennélfogva újabb szobrász-nemzedékeink mind a klasszikus korok művészetének hatókörén kívül nevelkedtek. Külföldre ugyan — rövidebb-hosszabb időre — minden művészünk eljutott, de a műtárgyak nézése közben kapott impressziók nem olyan természetűek, hogy örökre bevésődnének az emlékezetbe. Az a művész, a ki külföldön a szobrászat remekművei előtt egész életére kiható impressziókkal távozott, csak annál inkább rászorul, hogy később, fejlettebb szemmel és érettebb elmével újra megnézze a remekműveket és benyomásait tanulságokká, tanulságait eredményekké változtassa.

Talán tulzás, de akkor is olyan tulzás,

mely a valóságához igen közel jár, az a föltevés, hogy a modern német szobrászat mai nagy fejlettségét és helyes irányba térülését nagyrészt azoknak a szobergyűjteményeknek és gipszmuzeumoknak köszönheti, melyekkel Németországnak ugyszólva minden városa, még az apraja is föl van szerelve. Néhány német művész — az uttörők — Olaszország klasszikus szobergyűjteményeiben az ókor remekművein fölismerte azokat az elveket, melyek alapján a régi görög művészek minden valószínűség szerint dolgoztak. Tanítványaik a fölfedezett elvekkel visszatértek hazájukba és az újabb nemzedékek neveléséhez fogtak. Pusztá elvekkel művészetet tanítani nem lehet. Az elvek ismerete csak arra való, hogy a fiatal művész megkiméltessék a tapogatódzástól s a tapasztalat világában az ut keresésével ne vesztegesse erejét és java esztendeit. De az elv csak üres és lelketlen elmélet, ha magán a szoborművön nem demonstrálható az igaza. Erre való a gipszmuzeum.

A gipszmuzeum a tanulás eszköze. A szobrászat tanulásának egyetlen eszköze. Nemcsak művészeinknek van rá szükségük, hanem a nagyközönségnek is, mely a szobrászat ágaiban teljesen tájékozatlan. Szükségök van rája elsősorban azoknak a fiatal embereknek, kik az egyetemen a műtörténelemmel foglalkoznak. Eddig — sok évtized óta — ábrakon, fényképeken és egyéb reprodukziókon tanulták a szobrászat ismeretét. A kinek közülök sikerült is eljutnia külföldre, az is ábrák segítségével végezte el előbb tanulmányait. És ha ki is jutott a külföldre: az elmúlt korok szoboranyaga óriási területen oszlik meg. A ki bejárta Rómát, meg Nápolyt, meg Párist, az még korántsem látta mindazt, a mit látnia okvetlenül szükséges. Esztendőök szükségesek a világ klasszikus szoboranyagának megismeréséhez. De esztendőkre terjedő utazásokra honnan vegye a tanuló művész, vagy műtörténetbuvár az időt, meg az anyagi lehetőséget?

Egyetlen megoldás a jól fölszerelt gipszmuzeum, mely a rengeteg szoboranyag színétjavát egyesíti gyűjteményeiben. Érthetetlen és szégyenletes azért, hogy Magyarországnak gipszmuzeuma mindezideig nem volt. Valahára lesz most már, de mikor? Senki sem tudja megmondani, miért késik a Szépművészeti Múzeum szoborosztályának megnyitása. Évek óta teljesen kész a renaissance-kori szobrok gyűjteménye; az ókori szobrászat terméinek egy része is teljesen föl van szerelve. Legalább ezeket kellene megnyitni addig, a míg a többi is elkészül.

Kammerer igazgató urhoz intézzük ezeket a sorokat: őt kérjük az egész magyar művelt közönség, különösen pedig a művészek és a műtörténet barátai nevében, hogy siettesse a még hiányos termék fölszerelését s a már kész termeket nyitassa meg számukra.

Areturus.